

Hermed en orientering om en udvikling, som måske kan blive utrolig spændende både for katte og mennesker ikke mindst.

FIV- vaccine.

En vaccine mod Feline Immunodeficiency Virus, som forårsager udvikling af ”erhvervet immunsvækkelse hos kat”. En sygdom som er identisk med AIDS hos mennesker inficeret med HIV.

FIV spredes fra kat til kat ved bid. Virus udskilles i sputum. Virus angriber kroppens immunsystem, som svækkes, således at katte nemmere angribes af andre sygdomme specielt infektioner.

Angrebne katte bliver livslange smittebærere. De fleste udvikler over længere tid kronisk svækkelse med symptomer som vægttab, diarrhoe, kroniske infektioner i f.eks. luftveje, sår som ikke vil hele, for få hvide blodlegemer, mundbetændelser og betændelser i ører som ikke lader behandle og episoder med hævede lymfekirtler.

Enkelte katte udvikler tilsyneladende modstandsraft mod FIV. Tilsvarende ses hos nogle mennesker angrebet af HIV. Til trods for at de er inficerede, bliver de ikke syge – i hvert fald ikke før der er gået mange år. Selvfølgelig er teknikken til vaccinefremstillingen baseret på virus fra sådanne katte.

På verdensplan angives det mellem 2 og 25% af alle katte er angrebne. Mest udsatte er katte, som kommer ud i det fri med risiko for slagsmål.

Der vil være geografiske forskelle på frekvensen af FIV. I Danmark er det almindeligt, at den almindelige huskat har adgang til det fri – ja selv i større kattehold og i katterier er det almindeligt at enkelte katte kommer ud. Mit indtryk er, at % blandt almindelige huskatte i Danmark ligger nærmere de 25 end de 2%. Vi ser dem jævnligt på Abild Dyreklinik.

Blandt indendørs katte er % lav.

Vaccinen er udviklet af professor Janet Yamamoto, som sammen med professor Niels Pedersen(amerikaner), var den første der beskrev FIV hos kat. De har arbejdet med problemet de sidste 10-15 år, før det nu tilsyneladende er lykkedes at fremstille en såkaldt dræbt vaccine. Begge er store anerkendte kapaciteter inden for forskning i kattevirus.

Vaccinen er først for nylig frigivet i U.S.A.. I DK er den endnu ikke tilgængelig. Det er en såkaldt dræbt vaccine baseret på 2 subvarianter af FIV – en asiatisk og en amerikansk type. Det forventes at den virker ”world wide”. Det angives, at den giver 80-85% beskyttelse – en god beskyttelse sammenlignet med de fleste andre vacciner. Ingen giver 100% beskyttelse.

Det vil efter en vaccination ikke p.t. være muligt på en blodprøve at skelne diagnostisk mellem vaccinerede dyr, og katte som er FIV-smittede. En positiv FIV test vil i dag ofte ende med anbefaling af aflivning for at undgå smitte af andre katte. Som katte almindeligvis holdes i Danmark vil dette være et mere eller mindre akademisk spørgsmål – der vil stadig være smittebærende løsgående katte i verden uden for.

Problematikken har givet nogen modstand blandt dyrlæger i U.S.A.. En ny test(RTPCR-test) er dog på vej, og den ventes på markedet senere i 2002.

Har man stået over for en syg kat med symptomer på FIV, mener jeg ikke problemet eksisterer.

De katte som evt. kan blive ofre for misforståelser, er højt elskede huskatte og – specielt – racekatte som testes forebyggende. Disse katte vil dog ”altid” have en vaccinationsattest, hvoraf vaccinationsstatus fremgår.

De få katte som evt. kan blive ofre for en misforståelse, vil under danske forhold være langt færre, end dem der kan reddes, hvis vaccinen da holder hvad den lover.

Vil man prøve at udrydde sygdommen, som man gerne vil i U.S.A., er det vigtigt at kunne skelne vaccinerede fra syge, men det bliver som nævnt aldrig aktuelt i DK, med den måde vi holder kat på.

Foreløbig er vaccinen ret ny, og der vil med garanti i den nærmeste tid på verdensplan blive foretaget mange vurderinger af vaccinenes værdi. Umiddelbart lyder det lovende - og så er der altså det humane perspektiv. Katten vil måske vise sig at blive en ekstrem vigtig model for humanmedicinen.

Knud Steensborg – fagdyrlæge
Abild Dyreklinik